

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 20 јануари 2017 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Македонија: декември 2016 година

- **Паричната маса (монетарниот агрегат M4¹)** во декември забележа значителен месечен и годишен раст од 4,6% и 6,1%, соодветно, во услови на месечно и годишно зголемување кај сите нејзини компоненти. Притоа, најголем придонес за месечниот и годишниот раст имаат депозитните пари² и краткорочните депозити, а на годишна основа солиден е и придонесот на долгорочните депозити.
- **Вкупните депозити**, во декември забележаа месечна стапка на раст од 4,0% (највисока од декември 2007 година), при годишен раст од 5,7%. Месечниот и годишниот раст во поголем дел се резултат на поизразениот раст на депозитите на корпоративниот сектор, во однос на растот кај депозитите на домаќинствата.
- Во декември, **вкупните кредити** остварија значаен месечен раст од 2,9%, главно под влијание на зголемено кредитирање на корпоративниот сектор. Декемвриската стапка на годишен раст изнесува само 1,0%, детерминирана од растот на кредитирањето кај домаќинствата, во услови на намалено кредитирање на корпоративниот сектор. Треба да се има предвид дека годишните промени на кредитите ги одразуваат и ефектите од Одлуката на Народната банка во однос на нефункционалните пласмани, при што без овој ефект годишниот кредитен раст во декември изнесува 6,5%³.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	12.2015	3.2016	6.2016	9.2016	11.2016	12.2016	12.2015	3.2016	6.2016	9.2016	11.2016	12.2016	11.2016	12.2016
Парична маса M4	331,007	330,713	322,156	329,379	335,644	351,223	6.8	6.2	2.5	4.0	4.6	6.1	1.0	4.6
Вкупни депозити	304,552	304,820	296,027	302,828	309,505	321,888	6.5	6.2	2.3	4.0	4.4	5.7	1.2	4.0
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	77,034	75,742	73,011	76,062	79,960	87,377	13.0	16.0	5.6	11.3	11.8	13.4	3.2	9.3
Домаќинства	212,056	213,661	206,118	209,734	212,262	217,394	4.1	3.1	0.2	1.2	1.8	2.5	0.5	2.4
Вкупни кредити	279,871	280,023	274,453	275,096	274,629	282,619	9.5	8.4	3.5	2.5	1.3	1.0	0.2	2.9
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	157,834	154,987	149,131	147,535	144,949	152,063	7.1	5.1	-0.5	-1.2	-3.3	-3.7	-0.2	4.9
Домаќинства	120,832	123,887	124,192	126,505	128,609	129,321	12.9	13.0	8.8	7.3	7.3	7.0	0.6	0.6

Извор: НБРМ.

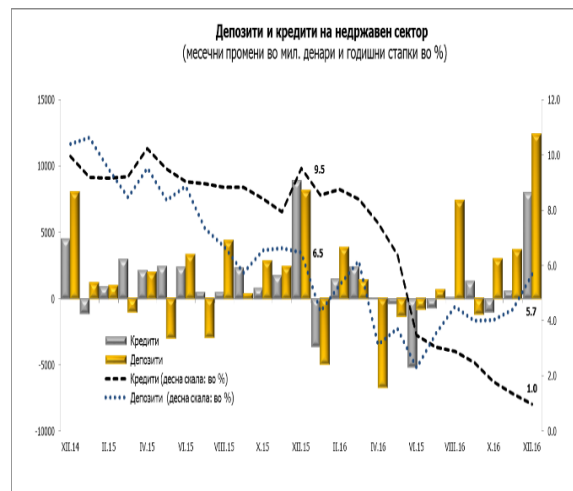
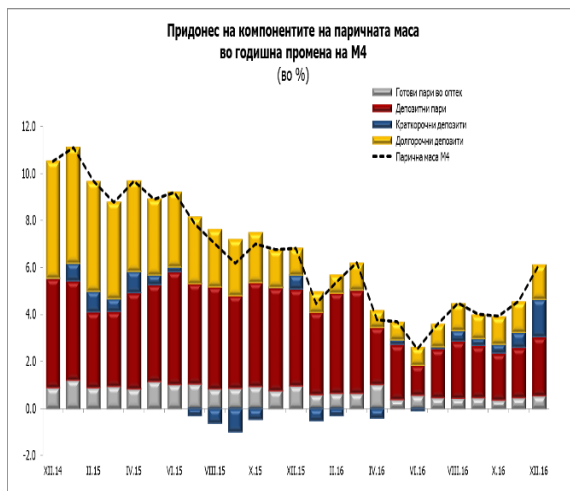
¹ Монетарниот агрегат M1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат M2 е составен од монетарниот агрегат M1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат M4 (паричната маса) покрај монетарниот агрегат M2 ги вклучува и долгорочните депозити. За подетално објаснување, види методологија: <http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-bilansi-i-pregledi-na-depozitni-institucii-nspx>

² Депозитните пари се однесуваат на тековните сметки кај банките и штедилниците и тековните сметки на останатите финансиски институции кај Народната банка.

³ На 17.12.2015 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлуката за изменување и дополнување на Одлуката за управување со кредитниот ризик, според која најдоцна до 30 јуни 2016 година банките имаат обврска да ги пренесат од билансна во вонбилансна евиденција (и да продолжат да ги пренесуваат) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од две години, односно кај кои пред најмалку две години банката го утврдила и целосно го покрила кредитниот ризик од ненаплата. И покрај преносот на вонбилансна евиденција на овие побарувања, банките го задржуваат правото за нивна наплата.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Извор: НБРМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁴

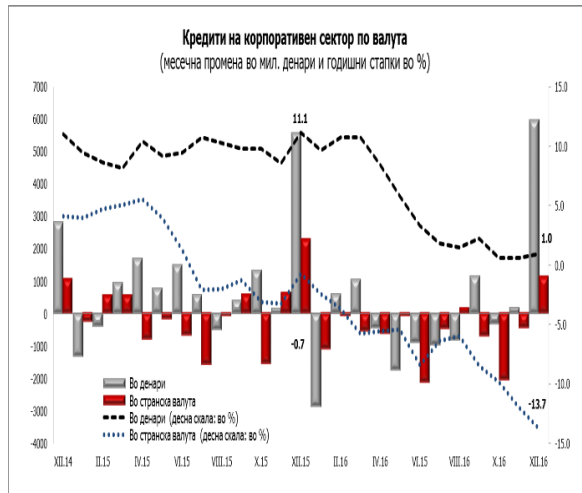
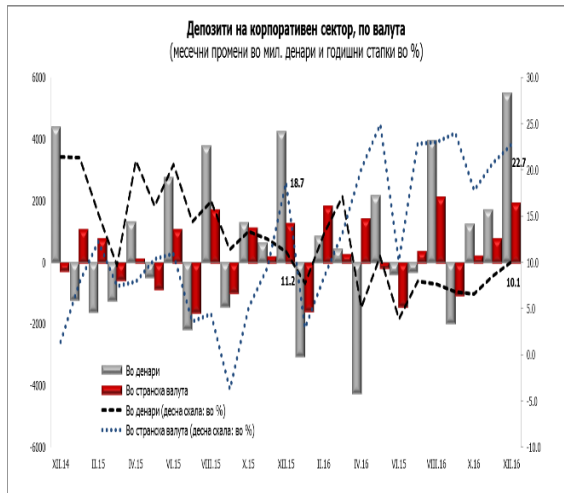
Извор: НБРМ.

- Вкупните **депозити** на корпоративниот сектор во декември забележаа висок раст од 9,3% на месечна основа, додека на годишна основа се зголемени за 13,4%. Притоа, месечниот раст во поголем дел се должи на денарските депозити, додека годишниот раст се должи речиси подеднакво на растот на депозитите во денари и во странска валута.
- На крајот на годината, кај вкупните **кредити** на корпоративниот сектор бележиме месечен раст од 4,9%, наспроти намалувањето од 3,7% на годишна основа. Притоа, месечниот раст генерално се должи на денарските кредити, додека годишниот пад главно е резултат на намалувањето на кредитите одобрени во странска валута. Сепак, доколку се исклучи ефектот од преносот на сомнителните и спорните побарувања од билансна во вонбилансна евиденција, согласно со одлуката на Народната банка, кредитите на корпоративниот сектор бележат годишен раст од 3,2%.

⁴ За потребите на ова соопштение корпоративниот сектор се однесува на јавните и на останатите нефинансиски друштва.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Извор: НБРМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁵

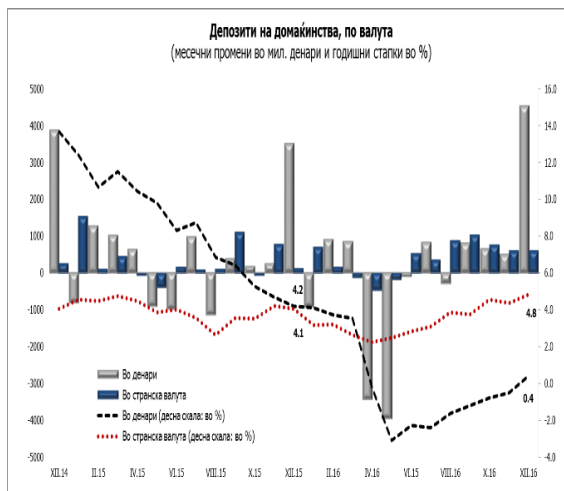
Извор: НБРМ.

- Вкупните **депозити на домаќинствата** во декември остварија раст од 2,4% на месечна основа, додека на годишна основа се зголемени за 2,5%. Месечниот раст произлегува од растот на денарските депозити, додека годишната промена речиси во целост се должи на растот на депозитите на домаќинствата во странска валута.
- Кај вкупните **кредити** на домаќинствата месечното зголемување изнесува 0,6% (идентично како и претходниот месец), додека стапката на годишен раст изнесува 7,0%. Месечниот и годишниот раст главно произлегуваат од растот на денарските кредити. Со исклучување на ефектот од преносот на сомнителните и спорните побарувања од билансна во вонбилансна евиденција согласно со Одлуката на Народната банка, годината би ја завршиле со 10,9% годишен кредитен раст кај домаќинствата.

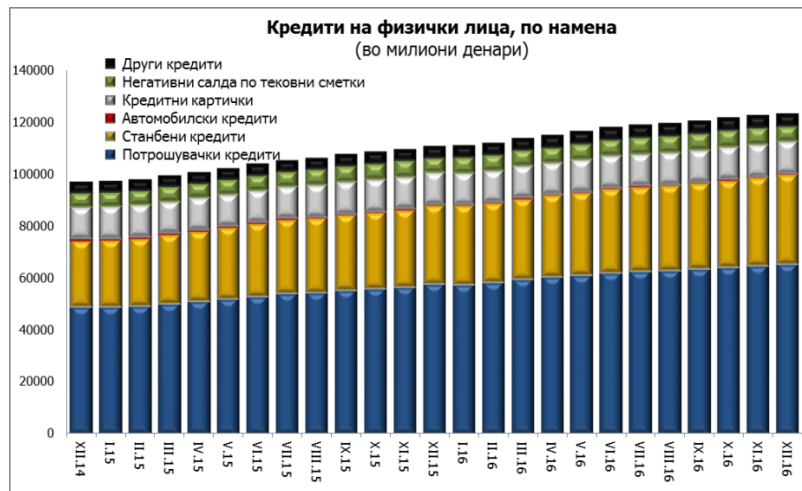
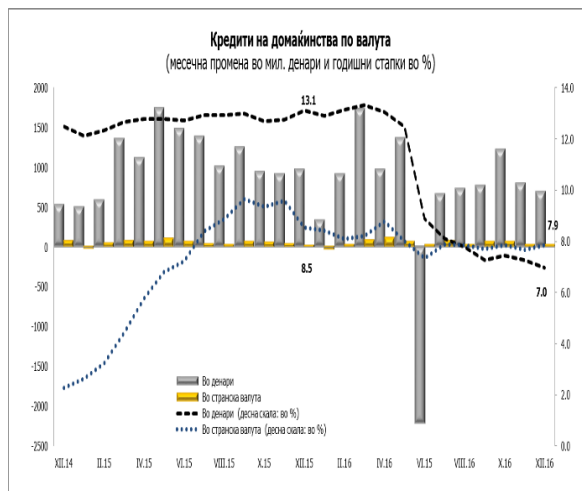
⁵ За потребите на ова соопштение домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршители на дејност.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

Извор: НБРМ.

Извор: НБРМ.

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)			
	12.2015	3.2016	6.2016	9.2016	10.2016	11.2016	12.2016	12.2015	3.2016	6.2016	9.2016	10.2016	11.2016	12.2016	11.2016	12.2016
Потрошувачки кредити	57,730	59,413	62,069	63,519	63,997	64,649	65,446	18.2	18.8	17.4	14.8	14.3	14.2	13.4	1.0	1.2
Станбени кредити	30,287	31,259	32,404	33,123	33,666	33,958	34,608	17.9	16.8	14.9	13.8	14.6	14.2	14.3	0.9	1.9
Автомобилски кредити	399	379	348	325	330	325	323	-41.7	-36.5	-31.7	-27.2	-23.3	-21.6	-19.1	-1.3	-0.8
Кредитни картички	12,348	12,237	12,344	12,469	12,505	12,485	12,380	-0.5	0.0	0.4	0.4	0.7	0.7	0.3	-0.2	-0.8
Негативни салда по тековни сметки	5,592	6,112	6,281	6,276	6,405	6,440	5,795	5.0	5.4	6.4	3.5	5.0	5.1	3.6	0.5	-10.0
Други кредити	4,273	4,317	4,498	4,556	4,533	4,550	4,585	9.4	10.0	11.1	10.4	8.8	9.9	7.3	0.4	0.8

Извор: НБРМ.

Народна банка на Република Македонија Дирекција за статистика

- Анализирано по намена на кредитите, во декември кај двете најзначајни категории, **потрошувачките и станбените кредити** одобрени на физички лица, продолжува трендот на месечен раст (1,2% и 1,9%, соодветно), додека годишниот раст изнесува 13,4% и 14,3%, соодветно. Од друга страна, кај **автомобилските кредити** се забележува месечен и годишен пад на кредитната активност, за 0,8% и 19,1%, соодветно. Кредитите одобрени на **кредитните картички** и овој месец бележат месечно намалување од 0,8%, при минимален годишен раст од 0,3%, додека кај **негативните салда на тековните сметки** бележиме значителен месечен пад од 10,0%, наспроти годишниот раст од 3,6%. Кредитите одобрени по **други основи** бележат месечно зголемување од 0,8%, додека на годишна основа, тие се зголемени за 7,3%.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци

<http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-bilansi-i-pregledi-na-depozitni-institucii.nspix>

Методолошки појаснувања:

<http://www.nbrm.mk/ns-newsarticle-bilansi-i-pregledi-na-depozitni-institucii.nspix>

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://nbrm.mk/kalendar_na_objavuvanje_na_podatoci.nspix

Монетарни движења во Република Македонија: 21 февруари 2017 година (референтен пресек заклучно со јануари 2017).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).